

минимизации травмы мягких тканей. Препаровку надкостницы в области щели перелома мы проводили только по наружному краю ветви. Устанавливали суставную головку в правильное анатомическое положение и фиксировали костные фрагменты мини-пластиной собственной конструкции (рис.1).

Реплантация суставных отростков при переломах-вывихах произведена в 4-х случаях. Извлекали суставную головку и фиксировали на наружной поверхности мини-пластину минимум двумя микровинтами, затем головку устанавливали в суставную ямку и фиксировали нижнюю часть мини-пластины к ветви. Рассасывания суставных головок в нашей практике не выявлено. Жевательная эффективность во всех случаях восстановлена. В 2-х случаях при предудном доступе произошла травма пучков лицевого нерва, поэтому от этого доступа мы отказались.

Успех в лечении переломов мышечкового отростка нижней челюсти зависит от мультимодального подхода: правильности оценки выбора метода лечения, выбора доступа при оперативном лечении, минимизации операционной травмы.

Бурега Ю. О., Маслова I. М.

ОСОБЛИВОСТІ РОЗПОДІЛУ ВУГЛЕВОДНИХ ЗАЛИШКІВ β -D-ГАЛАКТОЗИ В ЕПТЕЛІЇ СЛИЗОВОЇ ЯСЕН ЩУРІВ В НОРМІ ТА ПІСЛЯ ВНУРІШНЬОПІДНОГО АНТИГЕННОГО ВПЛИВУ

*Запорізький державний медичний університет,
кафедра пропедевтичної та хірургічної стоматології*

Вступ. Лектини - це великий клас білків, що володіють загальною властивістю оборотно і вибірково зв'язувати вуглеводи і вуглеводні детермінанти біополімерів без зміни їх ковалентного структури. Основними перевагами методу лектинової гістохімії, в порівнянні з традиційними гістологічними методиками, є висока чутливість, селективність та інформативність в ідентифікації глікокон'югатів в клітинах і тканинах. Глікани являють собою молекулярні епітопи, що можуть бути функціонально активними за рахунок того, що вони синтезовані комплексним ензиматичним апаратом, який формує окремі варіанти, експресія яких суворо контролюється та забезпечує доступність для взаємодії на поверхні клітини. Розгляд гліканив, як молекул-носіїв інформації призводить до інтерпретації гліканових епітопів в якості сигналів, що втілюються в концепції вуглеводного коду. Інформація закодована у вуглеводних ланцюгах може бути розшифрована за допомогою молекулярних інструментів, наприклад лектинів та селектинів. Дані сучасної

спеціальної літератури з питань розподілу рецепторів до лектинів в епітелії ясен в нормі та після антигенного впливу в антенатальному періоді відсутні.

Мета. Визначення особливостей розподілу вуглеводних залишків β -D-галактози в епітелії слизової ясен щурів в нормі та після внутрішньоутробного антигенного впливу.

Матеріал та методи. Об'єктом дослідження стали 224 щелепи 112 білих лабораторних щурів. Тварини були розділені на 3 групи: 1 група – інтактні щури, 2 група – щури, яким на 18-ту добу плідного розвитку введено 0,05 мл розчину антигену в навколоплідні води, 3 група – контрольна, тваринам якої на 18-ту добу плідного розвитку виконано навколоплідне введення 0,9% розчину хлориду натрію. Для експерименту обрано модель черезматкового черезоболонкового введення антигену в навколоплідні води за методом М.А. Волошина (2011). В якості антигену було обрано спліт-вакцину Vaxigrip для профілактики грипу, інактивовану, рідку. Забій тварин здійснювали на 1-шу, 5-ту, 7-му, 11-ту, 14-ту, 30-ту, 45-ту добу постнатального життя шляхом декапітації під глибоким ефірним наркозом. Виявлення вуглеводних залишків β -D-галактози (Gal) проводили за допомогою постановки лектингістохімічної реакції із застосуванням лектинів арахісу (PNA), використовуючи стандартні набори лектинів НВК «Лектинтест» (м. Львів). Візуалізацію ділянок зв'язування лектинів проводили у системі діамінобензидин-перекис водню. Інтенсивність відкладення бензидинової мітки оцінювали напів кількісно. Збільшення мікроскопа $\times 1000$.

Отримані результати. У новонароджених вакцин премійованих тварин змінюється лектингістохімічна характеристика епітелію слизової ясен. Щільність розподілу β -D-галактозоспецифічних рецепторів епітелію слизової ясен залежить від віку досліджуваних щурів і певного шару епітелію слизової ясен. У антигенпреміюваних тварин з 1-ї до 7-ї доби життя спостерігається збільшення щільності PNA+ сполук, що вказує на компенсаторне зменшення щільності лектингісторецепторного бар'єру і може бути підґрунтям для виникнення порушень в гермінативній зоні епітелію ясен. З 14-ї доби і до закінчення експерименту в епітелії ясен всіх досліджуваних груп виявляється зниження кількості рецепторів до лектину арахісу, що є відображенням компенсаторних можливостей щодо відновлення лектингісторецепторного бар'єру для забезпечення здатності епітелію реалізовувати захисну функцію від механічного та антигенного впливів.

Висновок. У новонароджених вакцинпреміюваних тварин змінюється лектингістохімічна характеристика епітелію слизової ясен, а саме збільшується вміст PNA- специфічних сполук, що відображає порушення лектингісторецепторного бар'єру в зернистому шарі епітелію ясен.